

A várakozás szentsége

Örömet várni maga is öröm... Sokan sokféleképpen megfogalmazták már azt a különleges érzést, ami megelőzi az öröm beteljesedését. Egy német közmondás szerint: „Legszebb öröm az örömvárás” –, s ezt adventben tudatosan éli az egyház népe, de gyaníthatóan azok is, akik úgy mond nem „templomosok”.

Így az év végén, az adventi időszakban tulajdonképpen készülünk a nagy karácsonyi megállásra/ünneplésre, s bár ez a négyhetes időszak általában nem a lassulás művészetéről híres – sokan izgatottan szaladnak még advent utolsó napjaiban, sőt óráiban is ide-oda, hogy véletlenül se hiányozzon semmi a falól, s az ünnepi asztalról –, mégis ezt a célt szorgalmá.

Mindenki vár valamit

Van, aki az első hóesést, van, aki a téli szünetet, van, aki egyszerűen csak az év végét, mert az advent így a harmadik évezred elejére, itt Európában már nemcsak vallási szerepet tölt be, hiszen ilyenkor vannak az *adventi vásárok*.

Jóllehet ez a néhány hét mára a megtervezett elavulás kommersz és „félgagyi-vagyteljesen-az” eladásának csúcsidezőzaka, eredetileg az adventi délutánok/esték fényfüzérés-forraltboros „flingje” nem a vásárlási kedv fokozását szolgálta, hanem az emberek – egy város, egy falu nagyobb közösségének találkozási lehetőségét.

Ennek az évvégi, ünnepváró felfokozott hangulatnak mindig megvan a maga meghitt, bensőséges varázsa – csak sokszor nem vesz tudomást róla az ember –, hiszen ilyenkor kedvesebbek az emberek egymással, érzik, hogy szűkebb köreikben hamarosan valami jó fog történni velük, mert az évvégi megállásnál végre együtt lehet a család, s több idő jut barátok, rokonok összejövetelére is. Erről is szól tehát az adventi időszak.

A hívó ember a többnyire magakészítette/díszítette koszorún gyertyagyújtásával azonban nem csak a csöndes percek, az Istennel való töltekezés intenzívebb lehetőségét keresi, hanem lélekben készül arra az ünnepre, amely megfoghatóvá teszi számára a Megfoghatatlant, a Felfoghatat-

lant. Az Isteni Csodát, az emberré lett Krisztust.

Cur Deus homo?

„Miért lett az Isten emberré?” – teszi fel a kérdést *Canterbury Anselmus*, a nagyhatású skolasztikus teológus a 11. században. Míg ő az okságon gondolkodott a filozófia bölcséleti törvényei szerint – vajon mi volt az értelme az Isten inkarnációjának(?) – a 21. század embere azon mosolyog – jobb esetben (el-el)gondolkodik – hogy *milyen módon történt(het) a megtestesülés?*

Isten azért Isten, mert az emberi elme számára maga az abszurditás

Ő nincs a térben és az időben, hanem minden Őbenne van. Isten nem volt sem tegnap és ma és nem lesz holnap se, mert Ő az örök Van. Mindemellett Isten maga az *Élet, a Bölcsesség, az Igazság, a Jóság, a Boldogság, az Örökkévalóság* és minden ami jó.

Az emberi értelem persze nem tud

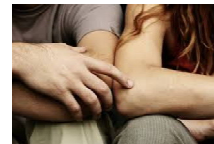
ennyi jót egyszerre felfogni és átfogni. Hogyan lehet oszthatatlan egy Isten ennyi minden? *Mert mindaz, ami részekből áll, nem tökéletes egység, hanem több önmagától különböző dolog.* (Szétbontható a valóságban és az értelemben). **Istenben azonban nincsenek részek, mert Ő maga az egység**, amit még az értelemben sem lehet szétbontani.

„Az Ige testté lett”

– írja János evangélista a prologusában, s ez az Isten megmutatja, kinyilatkoztatja magát abban, ami a leglényesebb az emberi lét számára: ez pedig a *szereetet*. (Nem véletlenül ez az egyik leggyakrabban előforduló szó Jánosnál!) A szeretet soha nem ideológia – idealizálva sem szabad elfelejteni – sem nem politikai irányzat, hanem az az Isten-megalkotta, s fenntartott élet-folyamat, amiben az ember megélheti léte értelmét.

Isten nem azért lett emberré, hogy „kipróbálja” milyen embernek lenni, hanem hogy megmutassa: *milyen embernek lenni!* Természetesen Istenre hasonlítani sosem fogunk, de ha életünk krisztusivá

BIBLIAÓRA
azok számára, akik szeretnék alaposabban megismerni a keresztény tanítás alapigazságait
Minden esztendőben 18 órák!
NiRA
Nifodémus Akadémia

december 3.
Amikor Isten áldása átokká válik...

A kívánság hatalma. Szexus, mint az ember kiteljesedésének lehetősége, a szexualitás, mint az egyik legnagyobb probléma.

december 10.
Végre 18 éves vagyok...

„No de mégis! Kire ütött ez a gyerek?” Ismerős ez az értetlenkedő kérdés minden gyermeket nevelő szülő számára... áldásos és nehéz időszakok egy család életében. De mit mond a Biblia a(z) életre)nevelésről? Milyen segítséget nyújt a krisztusi tanítás ilyenkor?

december 17.
A betlehemi Jézus, aki názárethi Krisztus lett...

A legszebb földi ünnep teológia-történeti aspektusai nyomában.

válík – azaz követjük Jézus URunk tanítását –, akkor valami isteni keveset tükrözhetünk itt a Földön a mennyei Fényből.

Karácsony élménye minden esztendőben felemelő, de önmagában az emelkedett szentesti érzés még nem adja meg azt, amiért Karácsonykor megállunk. Jóllehet liturgiai szempontból az egyházi esztendő kezdetének első nagy ünnepén Krisztus megszületését ünnepeljük, de valójában várakozásunk célja, hogy szívünkben is megszülessen az Isten...

Advent várakozásának szent csöndje tehát a Szentet keresi, hogy az Élet Fénye átjárja a lelket, s az élet nehéz, olykor keserű pillanataiban is felfedezzük az Élet Istentől jövő, sorsunkba rendelt reményteljes ívét. Aki így látja 2015 adventjét, azt nem kerülnek el az áldások, a tartalmas találkozások, beszélgetések, melyek erőt adnak a töltekezésre és lendületet a szükséges változásokhoz...

Rövid-hírek

November 1-én, istentisztelet után az Almási úti temetőben elhelyeztük az emlékezés koszorúit, s éneklés közepette gyertyákat gyújtottunk. (Elődöm, Dr. Nagy István sírjánál.)

November 24-én délelőtt ünnepélyes átadáson ökumenikus áldást osztottunk az Árpádházi Szent Erzsébet Rendelőintézetre. Az új létesítmény nem csak modern és szép – s ha a parkosítás is befejeződik, s minden zöld lesz – valóban a gyógyítás új tatatai „templomává” válik majd.

November utolsó szombatján templomkert-takarítást végeztünk. Köszönet érte! (Sziklai Kati testvérünk lemaradt a képről – neki is köszönjük!

Ünnepi alkalmaink

Karácsonyváró, örömvasárnapi (advent 3. vasárnapja) zenés áhítat du. 4 órakor, utána SZERETETVENDEGSÉG!

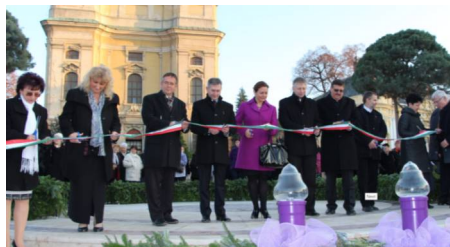

Szenteste (dec. 24. csütörtök) du. 3 óra	<i>Gyermekek karácsonya</i>
Karácsony ünnepe (dec. 25. péntek) de. 10 óra	<i>Ünnepi istentisztelet (úrv.)</i>
Karácsony 2. napja (dec. 26. szombat) de. 10 óra	<i>Ünnepi istentisztelet (úrv.)</i>
Karácsony ü. u. vasárnap (dec. 28.) de. 10 óra	<i>Istentisztelet</i>
Óév este (dec. 31. csütörtök) du. 4 óra	<i>Hálaadó istentisztelet</i>
Újév ünnepe (jan. 1. péntek) de. 10 óra	<i>Ünnepi istentisztelet (úrv.)</i>
Újév első vasárnapja (jan. 3.) de. 10 óra	<i>Istentisztelet (úrv.)</i>
Vízkereszt ünnepe (jan. 6. szerda) este 6 óra	<i>Istentisztelet</i>

Jöjjünk, s hívogassunk másokat is! Áldott ádventi időszakot!

December 5-én délután ökumenikus áldással felszenteltük a városunk egyik **újjaépült gyöngyszemét a Kossuth teret**. Egyházunk nevében az alábbi áldást mondtam: „Teremtő Istenünk, mennyei Atyánk, Akitől származik mind jó adomány és tökéletes ajándék! Kérünk, áldd meg kezünk munkáját és tedd áldássá ezt a teret mindannyiunk számára, hogy épüljön ezáltal is városunk közössége! Add, hogy az elkövetkező hosszú-hosszú évek során mindig örömben és szeretetben tudjuk ezen a helyen ünnepelni! Adj nekünk hálatelt szívet, hogy gondviselő jószágod megtapasztalásából erőt merítve küzdeni tudjunk a szépért és jóért, s mindazért, ami életünket szolgálja! Megtartó Urunk! Szentelj, s áldj meg minket itt is, most is, s ezután is, a mi Urunk Jézus Krisztusért, a Szentlélek átalal, Aki-vel éltetsz és uralkodsz mindörökkön örökké! Ámen“

Kedves Testvérek!

Szeretettel adom kézbe ill. küldöm Stabltre/képernyőre/okostelefonra Lutherrózsánk ezévi utolsó, az új egyházi esztendőnk első, ádventi számát. Ádventbe léptünk, mely számunkra nem csak várakozást jelent. A szó (ad-venio) eredeti értelmében valamihez való **érkezést, eljövotelt** jelent, s a hívó ember számára az ádvent mindig az Istenhez való lelki megérkezést munkálja. Éppen ezért, különlegesen szép ez a várakozásos időszak... Teremtsünk hát alkalmakat a fagyos télben a lélek tavaszára, azaz lelki megújulásunkra(!), s az ádventi időszak olykor felgyorsult ritmusában csöndes percekkel – egy-egy teával vagy kávéval kényeztetve egy kicsit a testünket is –, egy jó könyvvel a kézben, esetleg a Lutherrózsa lapozgatásával lassítsunk/csöndesedjünk, hogy léleksimogató szelídségével megérkezzen szívünkbe az ÚR, Aki megújulásunk ajándékozója!

Ádventi, karácsonyi, vízkereszt-ünnepi s többi alkalmunkra is mindenkit szeretettel várunk. Jöjjünk, s hívogassunk másokat is!
Erős vár a mi Istenünk!”

„Ismerem az enyéimet“

Gyülekezetünk kicsinyel közt nincs olyan, aki ne ismerné Szklial Tiborné „Kati néni”... Nem csoda, hiszen itt Tatán közel 30 éve tart gyermekek számára Istentisztelettel párhuzamosan – s most zavarban vagyok egy kicsit, mit is írjak(?) – bibliaórát vagy inkább ‘vasárnap iskolát’? Az egyik túlságosan komoly, a másik pedig a szocializmus évtizedei alatt – mivel „pártunk és kormányunk” nem nézte jó szemmel, ha gyermekekkel és fiatalokkal foglalkoztak egyházi szervezésben – sajnos kikopott az egyházi szóhasználatból. Pedig ez a vasárnaponkénti jó félórás alkalom rendkívül fontos, hiszen nemcsak a biblikus ismeretek játékos elsajátítása a cél, hanem leginkább az, hogy gyermekeink már zsenge korukban át- illetve megélhessék, jó a gyülekezet közösségében lenni.

Évekkel ezelőtt már jelezted, hogy egyszer majd szeretnéd átadni, leadni ezt a szolgálati ágat, amit évtizedeken keresztül hűséggel vegeztél. Elérkezettnek látod az időt?

Mondjuk inkább úgy: folyamatban van. Nagy szeretettel és odaadással végzem most is ezt a feladatot *Széles Anikóval*, de könynyeb, jobb, ha többen tudjuk csinálni! Egyrészt minden vasárnap sajnos én sem tudok itt lenni az istentiszteleten, másrészt jó látni, hogy van „utánpótlás” ezen a területen is, s persze nem mellékes szempont a „fiatalítás” sem. Hadd említsem meg azért rögtön, hogy mindig is voltak segítők: egy darabig jó régen besegített *Újlakyné Emőke*, majd később mindkét lányom *Katinka* és *Ági*, akik jól együtt tudtak dolgozni a *Selmezi-testvérekkel*, *Évivel* és *Renátával*.

Hogyan kezdődött ez az önkéntes szolgálatod? Mióta is foglalkozol gyermekekkel, s mi adta a háttérindítást? Esetleg Édesapád, aki a csákvári gyülekezet felügyelője volt; s az ő személyes példaadása is közrejátszott?

Régóta kedves szolgálat ez számomra, s valóban sokat jelentett Édesapám egyházszeretete, de az indítást az ÚRIsten után valóban Édesanyámnak köszönhetem, hiszen ő fiatal korában már besegített *Simonfay Feri* bácsinak, aki akkoriban Csákváron, majd később Bokodon volt lelkész. Így jómagam is belenőttem ebbe a szolgálatba, melyben konfirmációi ígém „*Ismerem az enyéimet*” Jn 10,14b is megerősített, ugyanis már konfirmációm után nem sokkal később csoportot kaptam, akiket taníthattam. A kicsinyekhez mindig is vonzódtam, s ezért is választottam hivatásomnak a védőnői.

Mi volt a nehézség számodra itt a tatai gyülekezetben, s mi volt az örömteli ebben a szolgálatban?

A nehézségek soha nem lelkiek voltak, hiszen ezek az alkalmak mindig nagy-nagy

örömet adtak számomra, a gondot inkább a tárgyi feltételek ill. azok hiánya és az akkori lehetőségek szűkössége adta. Amikor még nem volt meg a szép bibliaórási termünk, addig a jelenlegi konyha területének a felén – hiszen egy kis folyosó és egy mellékhelyiség is erre a területre volt bezsúfolva –, próbáltunk csöndben tanítani, mert csak egy ajtó választott csak el minket a templomtól, ahol a prédikációra akartak figyelni. Ez nem volt könnyű se nekem, sem a gyerekeknek, s emlékszem neked se...

Így aztán nagy örömmel vettük birtokba a bibliaórási kistermet, ahol már nyugodtan énekelhettünk, játszva tanulhattunk. Nagy öröm volt számomra látni, hogy a szülők örültek a gyerekek fejlődésének. Amit a tanulás közben rajzoltunk, színeztünk, gyurmáztunk, barkácsoltunk, ezekkel az apróságokkal gyermekek sok szép pillanatot szereztek nemcsak szülőknek, de gyülekezetünknek is.

Hogyan látod ennek a szolgálati ágának a jövőjét – mint aki a „nyári tábor” ötletgazdája, főszerzője is vagy?

Reményiséggem szerint az igény csak növekedni fog, hiszen pozitív visszajelzéseink vannak úgy a szülőktől, mint a gyerekektől, akik már most várják a nyári foglalkozásokat is. Bízom benne, hogy mindig lesznek olyanok, akik vállalkoznak erre a sokrétű szép feladatra, melyben a legnagyobb ‘fizetség’ a gyermekek hálás mosolya! Örülök, hogy az ÚRIsten erőt és lehetőséget adott, s ad a szolgálatra, itt a tatai gyülekezetünkben is!

Mi is örülünk, s köszönjük munkádat Gyülekezetünk Vezetősége nevében is! Bízunk benne, hogy az ÚRIsten a vetésünket megáldja, s termést ad egyszer...

Kérjük és kívánjuk Isten gazdag áldását eddigi, s ezután odaadó szolgálatodra is, egész életedre! Köszönöm a beszélgetést!

Adventi „koszorú-szabályok” amiket rendre ‘áthágnak’

Az Advent a várakozás, s egyben a karácsonyra felkészülés időszaka is, melynek idejére egyre többen készítenek/vásárolnak adventi koszorút otthonukba, ami ennek megfelelően a többség számára nem is vallási jelkép már, hanem egyszerűen egy hangulatos dísz tárgy.

Ennek állandó kellékei egy fenyőkoszorú és négy darab gyertya, a többi pedig a készítő fantáziájára van bízva. Illetve nincs rábízva, hiszen a hagyományos adventi koszorúk kinézete viszonylag pontosan meg van határozva.

Az adventi koszorú „ősét” 1840-ben *Joseph H. Wichern* német evangélikus lelkész készítette el: egy felfüggesztett szekérkeréken 23 gyertyát helyezett el, melyek közül minden nap eggyel többet gyújtott meg karácsonyig. (Később a praktikum megszelídítette, s csak négy gyertya maradt.)

A népi vallásosságot leginkább gazdagító és meghatározó katolikus hagyomány szerint az adventi koszorún (mert hogy az ‘evangélikus’ adventi koszorú Magyarországra éppen csákvári németajkú katolikusok közvetítésével jutott el) három darab lila és egy rózsaszín gyertyát kellene elhelyezni. A lila szín ugyanis a keresztény hagyományban a bűnbánat színe, amit a nagybőjt folyamán szintén előszeretettel alkalmaz több felekezet is – érdekes módon a református testvéreink éppen nem.

Az advent során ugyanis ugyanúgy önmegtartóztatással, bűnbánattal készülnek a keresztények a közelgő karácsonyra, mint tavasszal húsvét előtt. A négy vasárnapból a harmadik azonban kis szünetet jelent az önmegtartóztatás közepette, ekkor a küszöbön álló ünnep fölött érzett öröm kerül előtérbe. Ezt fejezi ki a rózsaszín gyertya.

Mindebből következik, hogy ha valaki komolyan gondolja, akkor a gyújtási sorrend sem szabadon választott, hanem az első két vasárnapon lilákat kell meggyújtani, a harmadikon a rózsaszínt, és a karácsony előtti utolsó vasárnapé a maradék lila gyertya. Ez persze azt eredményezi, hogy az egyik gyertya már szinte elfogy (ennek így kell lennie!), amikor a másikat még meg se gyújtottuk. A hetente növekvő fény ereje/mennyisége nem csak az ünnep egyre közelebb érkezését hivatott jelképezni, de az adventi gyertyák fényeinek emelkedő lángfokai a keresztény ember számára azt is jelzik, hogy a Fény mindig felülről, a világosság Atyjától jön, s a világ legkedveltebb, s nem-keresztények között is legelterjedtebb ünnepe a karácsony Isten legnagyobb, s talán a legszébb ajándéka, hiszen a szeretetről, magáról az a Szeretet Istenéről szól...

Idei adventi koszorúnk az oltáron.

...hát elment Ő is...

Aki ismerhette,
annak lelkében
nemcsak mély
nyomot, de
pótolhatatlan
űrt hagyott
hátra.

A Lutherrózsa
olvasói nevében
egy 2006-ban
készült LR-cikkkel
búcsúzzunk Tőle,
tisztelgünk
emlékének...

A matektanár

Mi jut eszedbe a hivatás szóról?

Az, hogy valaki hív. Akkor van igazán értelme, ha Isten hív. Ő minden népből kihívott egy saját népet, akiket azután visszaküld, mert „a világ fiai sóvárogva várják az Isten fiainak megjelenését“. Amióta komolyan veszem a hivatásomat, ezt így gondolom.

A hetvenes években sokat jártam Erdélybe 40-50 fős diák csoportokkal. Egyszer a győri kispapok el akartak jönni velünk, mondván, hogy ők mindig csak egy-két Trabanttal tudnak menni, s nekik keveset mutatnak meg, mert kevesen vannak. Végül is nem sikerült a közös kirándulás, de nem is ez a fontos. Az Eötvös Gimnázium udvarán álltunk. Egyszer csak kitódultak a gyerekek szünetre. A kispap megszólalt: „Tanár úr, ha tudná hogy én mennyire irigylem önöket!“ „Nézzé, engem már sokan sajnáltak, de maga az első, aki irigyel. Árulja már el miért?“ – válaszoltam. „Tudja, ez piarista gimnázium volt.“ – „Tudom“. „S azt is tudja, hogy minket innen kitiltottak, s ön itt lehet ezekkel a gyerekekkel, taníthatja, formálhatja, nevelheti őket, mi pedig ezt nem tehetjük.“

Rádöbentem, hogy magától értődő természetességgel csinálhatom azt, amit másnak megtiltottak. S tényleg kicsoda felelősség, hogy a világ legértékesebbjével, az emberi lélekkel és értelemmel foglalkozhatunk, mégpedig a legfogékonyabb korokban. S ezért minket, tanárokat, szülőket, papokat nem sajnálni, hanem irigyelni kell.

Valaki tehát elhívott, megbízott, elküldött. A hivatásnak ugyanis a küldetés a párja. *Karácsony Sándor* olyan szépen megfogalmazza: Van, akinek a munkája pénzkereset, van akinek foglalkozás, van

akinek hivatás, de az igazi a küldetés. Amikor nemcsak elhívott az Úr, hanem el is küldött. Ha ez megvan, akkor nincs probléma. Tudom látni a gyermekben a Krisztusban testvéretem, akkor is, amikor beveri az ablakot, szemtelen vagy nem dolgozik, az a nagyon nehéz, de feszült-ségoldó.

Karácsony Sándortól sokat tanultunk, de úgy néz ki, hogy manapság a hivatások válságban vannak. Miben látod ennek az okát? Kérdezem ezt mint olyan embertől, akinek magasabb szék is adatott, ahonnan messzebbre ellát az ember...

Soha nem kerestem semmilyen magasabb beosztást. Ugyanakkor ha az Isten elvesz valamit, többet ad helyette. Én például a tatai gimnáziumnak nem lehettem diákja, mert édesapám főszolgabíró volt, s így osztályellenségnek számítottam én is. Hiába voltam többnyire kitűnő tanuló... Később 21 évig voltam tanára. Sokáig nem mehettem külföldre még a szocialista országokba szóló útlevél sem kaphattam. Azóta 26 országban voltam, többek között Amerikában. Azt hiszem ezt kevesen mondhatják el Tatán, ráadásul soha sem a saját pénzemen. Egyszer a bátyám hívott meg, egyszer egyházi, egyszer állami pénzen, egyszer pedig egy konferencia szervezői vállalták a költségeket.

Mondhatnám, hogy nem lehettem osztályfőnök – éppen a feleséged osztályában. Ennek oka az volt, hogy szóvá tették: „Miért mindig Erdélybe, Felvidékre, Kárpátaljára viszed a gyerekeket?“ Azért – válaszoltam, mert nincs több pénzünk, hogy messzebbre menjünk... Na egyszer azután mégis elmentünk az NDK-ba, de akkor is Felvidéken keresztül. Eljutottunk Schönebeckbe is. Ez Magdeburg mellet

Talán alig vannak néhányan Tatán, akik nem ismerik Dr. Kálmán Attilát. Neve nem akkor vált ismertté, amikor országgyűlési képviselőnek választották, hanem jóval korábban. A tanári hivatás szépségeiről és nehézségeiről beszélgettem egy olyan emberrel, aki valóban a völgyből indult... s, amikor oktatásügyi államtitkárként magasabbról messzebbre is ellátott, akkor sem felejtette el, hogy pedagogosz, azaz pedagógus vagyis embertársával együttjáró...

van és egy evangélikus missziói központ működik ott, ahol olyanokkal foglalkoztak, akik valaha öngyilkosságot követtek el, de „nem sikerült“ nekik, s utógondozzák őket. Mivel nálunk is sok az öngyilkos, nagyon érdekelt, hogy ők mivel tudják visszaadni életkedvüket. Aranyosak voltak. Etettek, itattak, imádkoztunk, énekelünk, tényleg jól éreztük magunkat. Igen, de ez feltűnt a stázinak. Nem tudom, tudod-e mi az a stázi?

Igen. Staatsicherheit, a magyarországi „ávo“ NDK-ás megfelelője.

Igen. Mint utólag kiderült ránk állítottak egy autót, s mindenhova követtek minket. Hazajöttünk. Kijöttek a Belügyminisztériumból. Nem tanulni akartak az Eötvös Gimnáziumban... csak úgy körülnézni. Beszéltek az igazgatómmal, beszéltek a párttitkárral, a kíséző tanárokkal... velem elfelejtettek beszélni. Ez a módszerükhöz tartozott, hogy megfélemlítsenek. Tudták, hogy a kollégák úgyis elmondják, s akkor hatásosabb, mintha engem is meghallgatnának. Látták, hogy ez mégsem olyan nagy ügy – leadták a megyei rendőrkapitányságnak. Azok is kiszálltak. Beszéltek az igazgatómmal, beszéltek a párttitkárral, a kíséző tanárokkal... velem ők is elfelejtettek beszélni. Ők továbbadták a megyei művelődési osztálynak, azok is végigcsinálták ugyanezt és adtak egy levelet az igazgatómnak, hogy nem lehetek osztályfőnök, nem foglalkozhatom főiskolásokkal, szóval sok mindentől kizártak. Akkor voltam önálló napirendi pont a tatai pártbizottságon. Erre „bűszke“ vagyok... El akartak zavarni a pályáról. De *Varga Gyula*, a „Csusza“, aki városi, később megyei tanácselnök volt, s tanára voltam a fiának, akit éppen akkor vettem fel az egyetemre – azt mondta: „Ha innen elzavarjátok a Kálmán Attilát, akkor más hol tárt karokkal várják!“ A városi első titkár válasza ez volt: „Nekünk nem az a fontos, hogy valaki jó tanár vagy sem, hanem az, hogy rend legyen!“ Megúsztam, de elvették az osztályomat.

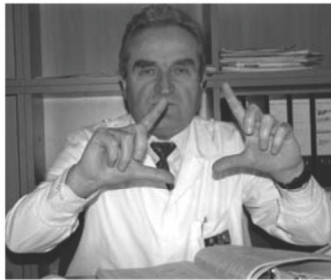
Tenat nem lehettem osztályfőnök, de később lettem országgyűlési képviselő 4 évig, 40 hónapig oktatásügyi államtitkár, 12 évig egyházkerületi főgondnok, 6 évig zsinatelnök, 10 évig iskolaigazgató... de osztályfőnök nem lehettem... érted? Ha az Isten elvesz valamit, akkor sokkal többet ad helyette! 1981-ben voltam először Amerikában. 1982-ben öklömnyi rákos daganattal kivették az egyik vesémet, s azt mondták az orvosok, ha szerencsém van, akkor akár még öt évig is élhetek... Ez 23-24 éve volt. Mi ez, ha nem csoda?

„Az én erőm erőtlenség által ér célhoz.“

A jobb megértéshez had meséljem el: 68-ban kerültünk Tatára. Budapesten albérlésben laktunk, s akkor született meg első fiúnk, Attila. Nem maradhattunk tovább albérlésben. Hová menjünk? Menjünk le Tatára, hátha elfelejtették már a közben elhunyt édesapámat, s hátha fogadnak. *Éppen* volt egy üresedés a gimnáziumban, *éppen* visszaadta valaki a Gesztenye fasorban az OTP társasházát... tehát mindent elkészített az Isten. Ez az a bizonyos kairoosz. Kairoosz, a jó időpont, s nem kronosz, az idő általában.

1968. augusztus 26-án léptem be először a tatai gimnáziumba. Nem voltam ott még fél órája sem, s elém tettek egy táviratot, ami Kádárnak szolt: támogatjuk Csehszlovákia lerohanását, írjam alá... (aug. 21-én volt a szégyenletes beavatkozás). Én pedig azt mondtam, elnézést, de én ezt nem írom alá. „Hogy, már mindenki aláírta?!“ Hívó ember vagyok, akit az erőszak irritál. Egészen odavoltak... Ez volt az első dobásom. A második, hogy sokat vittem a gyerekeket Erdélybe, a harmadik pedig az volt hogy megbuktattam egy magas pártfunkcionárius fiát. Igaz csak félévkor. Nem a szülőkkel volt a gondom, hanem a famulusaikkal. Mert azt mondták, ha a főnök gyerekével ezt meg lehet csinálni, akkor mi lesz a miénkkel? Ilyen dolgok miatt lettem „híres“ tanár. Nem a tudásom miatt. Az senkit nem érdekelt, hogy gyerekekkel milyen eredményt értünk el matematikában, hogy volt amiben országos elsők voltunk – ez nem érdekelt senkit.

Amikor megalakult az MDF ott voltam Lakitelken és a jurta színházban is, ahol az előadások voltak. Akkor ijedtem meg először, amikor saját hangomon hallottam a Szabad Európa Rádióban az egyik jurta színházbéli felszólalásomat... akkor éreztem, hogy itt „nem babra megy a játék“. Az MDF-be mint mozgalomba léptem be, s aztán párttá alakult. Nem akartam képviselő sem lenni. Tanár akartam maradni, mert azt szeretem csinálni. Az MDF elnökség unszolására végül is elvállaltam, mert azt mondták: téged biztos megválasztanak. Tényleg nyertem – hatvan valahány százalékkal – és kerültem be a parlamentbe 1990-ben. Ott részt vettem a *Kisebbségi Vallási Emberjogi Bizottságban*. Államtitkár pedig úgy lett belőlem, hogy

az előadom lemondani kenyszerrel. Előttem Beke Kata volt néhány hétig az államtitkár. Ő mint egykori szakszervezeti vezető továbbra is verte az asztalt, pedig a miniszter első helyettesének nem verni kell az asztalt, hanem megteríteni. Odajött hozzám az Andrásfalvy Bertalan miniszter, s azt mondta: „Beszélgettünk Antallal róla, hogy neked van három diplomád, matematikából doktoráltál vállald el!“ „Dehogy vállalom, főgondnok vagyok, emberjogi bizottságban dolgozom, egyéni körzetben vagyok képviselő, van nekem elég dolgom.“ S akkor hétvégén megemlítettem a feleségemnek, aki azt mondta: Vállald el, hiszen ez az egyetlen dolog, amihez értesz. Ő ugyanis ellenezte a képviselőséget és minden mást. Ezt az egyet nem. Úgyhogy elmondhatom, a nejem csinált belőlem államtitkárt...

A magas székéből talán jobban látható volt, hogy miért is kerültek válságba azok a hivatások, ahol embereknek segítenek.

Az igazság szerintem az, ha valaki valóban hivatásból, hittel csinálja azt, amire hívása van, akkor ő nem lehet válságban, mert nem vár érte semmit. Én a diakóniai láncnak vagyok a híve: ha valakitől kapok valamit, akkor megkérdem: Jól meg gondoltad? Mert tőlem ezért nem kapsz vissza semmit. Ha annak adok, akiktől kaptam, akkor mindig csak azok kapnak, akiknek amúgy is van. Ha én kapok valamit, akkor annak adom tovább, akinek kevesebb van. És azt mondom neki, hogy ne nekem viszonzod, hanem keresd meg a környezetedben azt, aki még elesettebb. Hivatásválsága annak van, aki pénzt, elismerést, hatalmat, köszönömöt vár a szolgálatért, s nem hitből és meggyőződésből csinálja.

A szeretetet nem olyan, amit kapni, hanem adni kell.

Tehát nincsenek válságban a hivatások?

Azt gondolom, hogy a *hitben élő* ember, nincs válságban. Ő nem lehet válságban. Aki nem akkumulátorról dolgozik, hanem „hálózatról“, az nem lehet válságban. Az egy másik kérdés, hogy egyre kevesebben vannak olyanok, akik hivatásból végzik a munkájukat.

Hadd mondjam el kedvenc példám: minden embernek, aki emberekkel akar foglalkozni, egy évig növényt kellene termesztenie, majd egy évig állatot kellene tartania, s harmadik esztendőben kezdhetne el csak emberekkel foglalkozni. Miért?

Mert aki növénnyel foglalkozik, tudja, hogy nem elég csak a növényre figyelni, hanem a környezetére is: talaj minősége, gyom, eső stb. Azaz, hiába foglalkozom a gyerekkel, ha nem ismerem a környezetet, amelyből jött, akkor nem tudom megtalálni hozzá a hangot. Főleg kisebb gyerekekre a szülőkön keresztül lehet hatni. Ezért minden családnál meg kellene menni a családlátogatni. Ezzel igyekezem megelőzni a válságot. Mint osztályfőnök az elmúlt fél év alatt 22 családnál voltam – a 37-ből. A legtöbb családnál 10 perc után látom, hogy mi a helyzet: megváltozott összetételű a család, látom hogy az apának olykor útban van a másik férfitől való gyerek, látom, hogy „ki viseli otthon a kalapot“. Nagyon aktív szülőknél gyakorta passzív gyerekei vannak és fordítva. Látom a nevelési problémákat: túl liberálisak vagy túl merevek. Érdekel a gyerek szobája, hobbija, sikerei, kapcsolata a nagyszülőkkel stb. Ez rengeteget számít, hogy megtaláljam a helyes hangot.

Miért kell állattal foglalkozni? Mert, aki állatot idomít, s nem sikerül neki, az csak önmagában keresheti a hibát. Tehát a felkészülésben is lehet hiba. Állandó-

Dr. Nagy Erzsébetnek és Karl Georg Marhoffernek a Pápai Református Kollégium és Gimnázium tatai tagozatáról beszél Dr. Kálmán Attila igazgató.

Tanítás előtti reggeli áhitat.

an kísérletezni kell. Ha egy osztályba idegesen, álmatlanul vagy felkészületlenül megyek be – megéreződik.

A harmadik probléma, hogy sokszor magam nem vagyok karbantartva. Elsősorban lelkileg. A kifáradtságnak az is az oka, hogy ugyanazt teszem régóta, vagyis rutinból csinálom. Sokszor az én hozzáállásom mûlik az eredmény. Tudok-e szeretettel közeledni a diákokhoz, kollégákhoz. Sugározni kell a szeretetet, a jót, mosolyogni, viccelõdni kell. Nem biztos, hogy attól fogod visszakapni akinek adod. Volt olyan növendékem, akivel évekig rengeteget foglalkoztam, országos versenyt is nyert. Végzett, azóta sem láttam. De volt olyan, akit eltanácsoltam, s huszonvalahány év múlva megkeresett Pápán, s azt mondta: „Attila, ha engem akkor nem rúgsz ki, sose lett volna belõlem ember.“ A legnagyobb pofon, amit diáktól kaptam az volt, amikor a Dipolt Pali – azóta ismert író lett –, aki nagyon érzékeny gyerek volt, érettségi elõtt pár hónappal odajött és azt mondta. „Tanár úr engem négy éve tanít. Nincs nekem magával semmi bajom, értettem a magyarázatait stb., de hozzám mint Kálmán Attila még nem szólt egy mondatot sem.“

Olykor fáradtságtól gyötörtén azt gondoljuk mi tanárok, de papok is: mi marad meg utánunk? Egyszer Beregszászon egy idõs mérnökemberrel, *Kerényi Gyula* bácsival sétáltam a fõutcán, és mutogatta a munkáit: „Látod, azt a kórházat? Azt én terveztem. Ha meghalok, megmarad utánam. Látod azt az áruházat, azt az orvosi rendelõt meg azt a családi házat? Azokat is én terveztem. Ha meghalok, megmarad utánam!“

S akkor azt kérdeztem: Mi marad énutánam? Én egész életemben gyerekekkel foglalkoztam... Mire a következõket mondta: „Tudod, régen a lányok 14 éves korukban férjhez mentek, gyerekeket szültek, s 30 évesen már feketébe öltöztek, s öregasszonyokká váltak. Hová tűnt a fiatal lányok szépsége?“ Rámutatott a virág-

gal borított domboldalon szorgoskodó asszonyokra, akik a tikkasztó melegben minden szépségüket belekapálták a határba.

Ötven éve tanítok. Több ezer tanítványom volt, 90%-ban a nevükre sem emlékszem, utcán meg sem ismerem õket, de havolt bennem érték, az bennük él tovább.

Hivatás az, amit örömmel végez az ember akár ingyen is. Most például egyetemen tanítok, ötödéveseket matematika-módszertanra, ingyen – s örülök, hogy tanulhatok. Külön öröm, hogy a hallgatóság nemcsak megduplázódott az elõzõ félévhez képest, hanem minden órán ott is vannak. Miért? Mert látják: nekem fontosak õk is, meg az is, amit tanítok. Mert nekem nem mindegy, hogy kik fogják tanítani az unokáimat.

Boldog az az ember, akinek hobbija a hivatása, s a felesége a szeretõje. Ezt a gondolatot *Németh Lászlótól* vettem, aki azt mondta: „Gályapadból csináljunk laboratóriumot!“ Nem mindenki csinálja azt, amit szeretne, de ha már csinálja, próbálja megszeretni.

Sokat járok órákat látogatni. Szeretem, mert jó látni, hogyan viselkednek, dolgoznak a diákjaim más órákon. Érdekes megfigyelni az osztályt hátulról is. Az az igazgató is, akit nem a legjobb tanárként megválasztottak, ha sokat látogatja az órákat, mire nyugdíjba megy biztosan nagyon jó tanár lesz. Legjobban ugyanis egymástól lehet tanulni.

**A keresztény ember nem lehet válságban – ebben meg-
egyezhethetünk, de talán abban is,
hogy válság a segítõ
szolgálatokban mégis van.
Mivel tudnád bátorítani azokat,
akik meglankadnak?**

„Az a mag, mely nem pusztul el, nem hoz termést.“ – ahogy az ÚR mondja. Tehát mindent bele kell adni. Ha nem áldozod fel magad, nem is kapsz vissza semmit, persze a befektetett energia nem mindig egyenesen arányos a visszakapott dolgokkal. A Bethesda Gyermekkorház udvarán ugyanaz olvasható, mint Béthelben: „Az a jutalmad, hogy

teheted.“

Ami legnagyobb teher ma, hogy nagyon nehéz felvenni a kapcsolatot a gyerekekkel. Beülnek az órákra rezzenéstelen arccal. Látszik, hogy nem gondolkodnak. Mész százhuszszal és elvárnád, hogy legalább harmiccal kocogjanak utánad, de nem. *Balczó András* járt itt pár hete. Szenzációs elõadása volt. Ő mondta, hogy nem megy 18 év alattiak közé. Egyszerûen nincs velük kontaktusa, mert nem gondolkodnak, küzdenek. Tényleg így van. Jönnek abból a szellemileg elõrágott világból, amit a média, a kor sugároz. Hát persze, hogy nem fejlõdnek a lelki rágóizmaik, ha mindig csak „pépet“ kapnak. A mai korban nincs a tanárnak tekintélye. A szülõnek sincs. Egyedül Jézus Krisztust tisztelik – ha úgy közvetíted, ahogy kell.

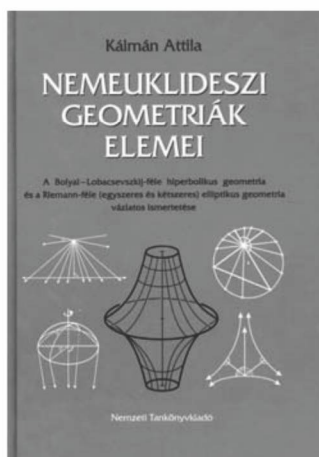
Az elõbb említett családlátogatásaim egyik legnagyobb döbbenete, hogy nem találtam olyan kilencediket, aki legalább három Jókai-könyvet elolvasott volna. Én ennyi idõs koromban 40-50-et olvastam.

Amivel kezdenem kellett volna: hogyan lettél tanár?

...Nehéz dió... 1949-ben, tizenegy évesen megtértem. Legalábbis azt hittem gyerekkéjjel, hogy megtértem. Egy szenzációs lelkipásztort kell megemlítenem: *Márkus Jenõ* bácsit, püspökünk édesapját. Nemcsak fantasztikus „koponya“ volt, hanem kiváló ember is. Ő ellenzékiek közé számított, a németek alatt és az oroszok alatt is. Nem klasszikus értelemben, hanem szervezett õ leánykört, legénykört, énekkart, irodalmi kört, idehívta *Móricz Zsigmondot*, *Németh Lászlót* stb. Volt itt cserkészet, KIE, minden. Aktívan immunizálta az embereket, olyan hittel és magyarságtudattal...

Jenõ bácsi elküldött engem 11 évesen Mátraházára, egy ifjúsági táborba. Sátorokban laktunk, s nagyon komoly elõadások, foglalkozások, beszélgetések voltak. Ott átéltem valamit, amit nehezen tudok felidézni. De vannak naplóbejegyzéseim arról, hogy megtértem, s mindenkit meg akartam téríteni, s misszionárius akartam lenni. Bibliát olvastam, imádkoztam, énekeltem, és a bátyámat is sikerült erre rávennem. Szabolcs bátyám megtérten ment el Sárospatakra, s ott vált ateistává. Anyira erõltették a kegyességet, s annyira merevek voltak, hogy mikor befejezte ottani tanulmányait, akkor annyira elfordult a vallástól, hogy a végén a templom karzatán kártyáztak – nagy utat kellett neki megtennie a lelkipásztorságig. Tehát ez a gyermekkori megtérési élményem volt az elsõ motiváció.

A második indíték, az volt, hogy templomudvarban nõttem fel. Ahogy említettem, édesapám fõszolgabíró volt. 1945-ben elmenekültünk, de a tovaris-ok (elvtárs) utolérték és visszahoztak. Édesapámat, nagybátyámat meg sikakat „lekapcsoltak“ és 18 hónapig fogva tartották õket az egyik komáromi erõdben, mi pedig itt maradtunk az utcán. Édesanyám, 3 apró gyerek – õcsém 3 éves lehetett, én 6, bátyám pedig 8-9 éves – és még édesanyám idõs édesanyja is velünk volt. Persze senki nem mert befogadni minket. Jenõ bácsi pedig

Ünnepélyes eskütétel a 2005/2006-os tanévnyitón – a lányoké...

befogadott, s itt laktunk a gyülekezeti otthon alagsorában, elég mostoha körülmények között. De legalább volt fedél a fejünk fölött. Édesanyám pedig elment fizikai munkát végezni Dávidházyékhoz. Így a templom udvarán nőttem fel, mert 1945-1949-ig éltünk ott. A sejtjeimbe ívódtak az énekek. Természetesen ott voltam minden alkalmon, cserkész-, és KIE-programokon, s a kedvenc foglalkozásom az orgonafújtatás volt. Amikor édesapám kikerült az internálásból, akkor leköltöztünk Tóvárosra, az imaházzal majdnem szemben, az ún. Lux-házba. Így a Vaszary Iskolába jártam, ahol megkörtözték minket az úttörő-mozgalmal. Mi pedig megtanultuk, bár nem hittük a „tant“, de tudtuk, hogy továbbtanuláshoz ez nagyon fontos. Van is egy Sztálin I. kötetem, amelybe be van írva: „Kálmán Attila 8. osztályos tanulóknak kiváló ideológiai felkészültségéért.“

Ócsai Gyula volt akkor a Vaszary igazgatója, Antal Gergely pedig a gimnáziumé – mindkettő „hithű“ kommunista. Az hogy én a 2. számú iskolából – így hívták akkor a Vaszaryt – bekerüljek a tatai gimnáziumba, gyakorlatilag lehetetlen volt. Bély Nándi bácsi, az osztályfőnököm azt mondta: „Te Attila, azt hiszem egy helyre be tudnák juttatni, Esztergomba, a tanítóképzőbe. Mert oda lasszóval fogják a fiúkat, s talán neked elnéznék a „múltadat“. Kitűnő vagy kitűnő közeli tanuló voltam mindig. Az tehát hogy tanító legyek egyfajta szükségességéből is adódott. Még valami nagyon „fontos“ volt. Akkoriban nagyon sok verset írtam. Költő, író akartam lenni. Úgy gondoltam, első lépcsőnek a bölcsészkar felé jó lesz a tanítóképző.

Esztergomban borzasztó fiútársaság volt. Két-három normális fiú akadt, a többiek olyanok voltak, akiket sehova máshova nem vettek fel. Szenvedtem tőlük. Csúfoltak, megverték, mert én „pedálos“ voltam. Tudtam, ha én tovább akarok menni, akkor nekem mindig kitűnőnek kell lennem. Ez nagyon ingerlő lehetett az ő szemükben. Egy év után édesapámat megkértem, hogy vegyen ki engem onnan, s vigyen máshová. Így kerültem Budára, a Kiss János altábornagy utcai tanítóképzőbe – most ott van a Tanítóképző Főiskola. Ez az ország egyik legjobb középiskolája volt. Volt ott ugyanis egy Dr. Árpády Gyula

nevé igazgató, akiről azt hittük, hogy nagy kommunista, s közben kiderült, hogy csak felázta magát. Szárnya alá vette azokat az egyetemről kirúgott professzorokat, akik valamiért nem voltak megbízhatóak a rendszernek. Ezt persze annak a látszatával tette, hogy ő majd megtanítja ezeket „reakciós disznókat“ kesztyűbe dudálni... Így fantasztikus tanári kar állott össze. Itt érettségiztem – ki-

tűnőre és képesítőttem kitűnőre 1956/57-ben. Ugyan 56 tavaszán egy kicsi enyhülés már tapasztalható volt, de úgy láttam, hogy bizonytalan a világ, édesapám helyzete is. Inkább kimegyek egy évre tanítani, s utána megszerzem a tanítói oklevelet, azután meglátom hogyan tovább. Ki is helyeztek a „világ végére“ Isaszegtől pár kilométerre egy kis falucskába. Nehéz körülmények között kezdtem: Mondanom sem kell, hogy úttörővezető is voltam. Mint legfiatalabbnak, nekem kellett csinálni. Az más dolog, hogy kirándulás közben bevitettem a csapatot a váci székesegyházba, máskor meg a Kerepesi úti temető...és a fiúké.

be, hogy megmutassam nekik a nemzet nagyjainak a sírjait – az ilyesmiért megróttak.

Mi az hogy hivatás? 17 éves korom óta tanítok, mert összevontam a második és harmadik valamint a hatodik és hetedik elemi, majd az egyik egyetemen az ötödik és hatodik évet, mert a jó tanulók ezt megtehették.

Hogyan lettem pedagógus? Fokozatosan. A költő: születik, a tanár: érik. Nem tudom megmondani pontosan mikortól, de éreztem, jó helyen vagyok, szeretem csinálni azt ami a dolgom. Jártam tehát öt év tanítóképzőt, négy év főiskolát, hat év egyetemet, kétszer két év posztgraduálist. Mindezt munka mellett, de nem bántam meg, mert közben olyan tapasztalatokat szereztem, amit másképpen soha. Mindenhol és minden szinten tanítottam. Kis faluban és fővárosban, alsó tagozatban, felső tagozatban, osztott osztályban, középiskolában és egyetemen. A „csikágóban“ (Keleti pályaudvar környéke) és a Rózsadombon is.

Hogyan lettem pedagógus? Sodrótam

felé, de nem cserélnék senki másval. Ha még egyszer kezdhetném, egy-két dolgot megpróbálnék jobban csinálni, de ezt az utat járnám. Mert megszerettem azt, ami a feladatomból volt. Ezért is mélyültem el benne.

S milyen messzire lát az ember abból a „magasból“? A minisztériumban talán én voltam az egyetlen, aki tudta hogyan néz ki az olajos padló... A többi vezető mind egyetemi katedráról került a „bársonyszékbe“, s fogalmuk sem volt az alapfokú oktatás gondjairól. Fájdalmas volt látni, hogy a döntéseket olyan magas szinten hozzák, ahol már nem is értik, hogy miről döntenek. Sok embernek pedig magas a szék, nem ér le a lábuk, s miközben kalimpálnak a lábukkal, össze-vissza rugdosják a környezetüket.

Amikor államtitkár voltam, akkor elmentem olyan helyekre is mint Kétpó vagy Gyulához. Ez utóbbi Szabolcs csücskében a szlovák-ukrán határ mellett van. Ott hitetlenkedtek, hogy bizony ezt nem gondolták volna, hogy ide is eljön egy államtitkár. Nagyon kell vigyázni, hogy amikor az ember párnáson utazik, akkor ne felejtse el, hogy ő is a fapadoson kezdte.

Isten áldását, s további jó utat!

Hat napon át dolgozz, de a hetedik napon pihenj, még szántáskor és aratáskor is pihenj! 2 Móz 34,21

Mielőtt „fejest ugranánk az ünnepekbe” – álljunk meg egy pillanatra... Már csak azért is mert, az ünnep akkor igazán felemelő és szép, ha tudtunk rá várni, ha megtanultunk rá vágyakozni. Sokan mondják komolyan/fél-komolyan: „Már megint karácsony van! ...Nagyon nem bírom ezt az egészet!” Pedig az ünneplés soha nem teher azoknak, akik rendszeresen dolgoznak, ennek ellenére mégis sokan vannak, akik elmenekülnek valahová a karácsony elől. (S most ne azokra gondoljunk, akik vallási meggyőződésükből fakadóan nem ünneplik a karácsonyt – ők más ünnepnek, máskor.)

A megállás, a pihenés a JóIsten bölcs rendelése szerint belénkkódolt szükségesszerűség. Lehet ez ellen berzenkedni, de nem sok értelme van, a teremtettség-programot átírni nem tudjuk! Aki nem áll meg, az nem regenerálódik, az vészpartalék-energiáit használja el, s az egészségét kockáztatja. Nem véletlenül „trendi”-k a rekreációs programok, hiszen egy igazi, jó, természetes alvásért – vagy annak akár csak az ígéretéért is – az emberek elmennének a világ végére is... (Nem is gondolnánk, milyen jelentős azoknak a száma, akik már csak altatóval tudnak lefeküdni, és serkentő-tablettákkal tudnak felébredni, mert annyira felborították életük természetes ritmusát!)

A pihenés azonban nem csak alvásból áll: „A pihenés művészete része a munka művészetének” – mondja J. Steinbeck, s milyen igaza van! Azaz: az ünnepi pihenésünket meghatározzák a munkás hétköznapiok. Ha értelmetlen az, amit hétköznap csinálunk, akkor értelmetlen lesz az is, amit az ünnepnapokon teszünk, de igaz ez fordítva is: Ha az ünnep szépsége, tisztasága, emelkedettségének fénye nem vetül rá a hétköznapokra, akkor nem sok értelme van a fehérszaltos megállásnak!

Hogyan ünnepeljünk tehát? Közösségen és a múlandó dolgok szorongattatása nélkül! Nem attól karácsony a karácsony, hogy legalább hatféle bejgli van-e az asztalon vagy sem, hanem attól, hogy ami van, azt van mivel megosztani. Egyre többen fedezik fel – sőt valóságos divatról beszélhetünk: „cult of less” -, hogy a kevesebb az több! Megszabadulni felesleges dolgainktól nagy könnyebbséget jelent, mert időnk, s energiánk marad arra, ami valóban fontos! Az ünnepek előtti nagytakarításnak nem csak az a lényege, hogy rendben és tisztaságban várjuk az együttlét áldásait, hanem az is, hogy kicsit átgondoljuk, hogy ami a kezünk ügyébe kerül, arra valóban szükségünk van-e vagy sem? Ha nincs rá szükségünk, akkor ajándékozunk el! Persze ne azért, hogy az újabb dolgoknak helyet csináljunk, hanem azért,

mert lehet, hogy amiből nekem több van, abból a másiknak egy sincs, pedig egy legalább jó lenne neki is... Keresztelő János nem véletlenül mondja: „Akinék két ruhája van, adjon annak, akinek nincs, és akinek van annivalója, hasonlóan cselekedjék.”

Nemsokára karácsony van... Az év legszebb napjai ezek, ha úgy éljük meg ezeket a napokat, ahogyan kell: családi-, és közösségi megállásként. Jó alkalom ez arra, hogy visszatekintve az elmúlt esztendőre (legalább) utólag észrevegyük, Isten gondviselő jósága hordozott – minden körülmény közepette. Hálát adni mindezért nem kötelességünk, de nagy kiváltság, mert a legszebb találkozás jöhet létre: a teremtmény találkozhat a Teremtőjével...

Imádkozzunk!

*Békességed eszközévé tégy engem,
Uram! Ámen*

...szüntelenül imádkozunk és könnyörgünk értetek, hogy tökéletesen ismerjétek meg az ő akaratát minden lelki bölcsesség és belátás révén, hogy élhessetek az Úrhoz méltóan“ Kolossé 1,9b-10a

Néhány tucat ember még köztünk él, fut és reménykedik, keresi a karácsonyi ajándékot férjének, feleségének vagy éppen piciny gyermekeinek... még nem tudja, hogy ő már nem, csak gondosan előkészített ajándékaik lesznek ott a fenyőfa alatt ezen a hozzátartozók számára borzalmas karácsonyon... Magyarországon 2015-ben (I-III.negyedév) 420 embert hiába vártak haza szeretteik – közlekedési balesetben életüket veszítették. (8,5%-os növekedés tavalyi hasonló időszakot tekintve!!)

Kell-e imádkozni? A választ mindenkinek magának kell megadnia. Sóhajtásnyi fohász, keresztvetés mint Krisztus győzelmi jele – egy és ugyanaz: Uram, kezdedbe teszem életemet! Így (is) „respektálok” az Istent, a Halált, de mindeközben a másik embert is. Ha soha nem lépem túl egyetlen kilométerrel sem a megadott sebességet – jól teszem. Nem csak magamat védem ezzel. Fegyelmezett, KRESZ-t betartó magatartással talán a kereszteződésben mögöttem álló autók valamelyikét állítom meg, melynek vezetője még gondolkodás nélkül átesúszott volna a sárgaközeli piroson. De ezzel a „kényszerű” várokozásával ha nem is a következő, de talán a harmadik kereszteződésben „készt le” egy balesetveszélyes pillanattól – lehet, hogy életet mentettem... Az imádkozás nyugalma tehát sosem hiábavaló, arról nem is szólva, hogy amit Isten ígér, azt be is tartja: „Kérjétek, s adatik nektek...”

Tökéletesen megismerni az Isten akaratát itt a földön csak tükör által homályosan lehet. Akkor minek is próbálkozzunk? Ne feledjük, sokszor még a derengő fény is életmentő iránymutatást adhat... Mi tehát a tökéletes ismeret? A bölcsesség! Salamon király ezt így fogalmazta meg: „A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme.” Milyen egyszerű, s milyen az élet bonyolultságát is magába záró megállapítás! Tehát „csak” az Istent kellene „belátni” – ez azonban nem szemüveg, vagy megvilágítás kérdése. Belátni, behinni az Istent a mindennapjainkba ezt jelenti: élni az Úrhoz méltóan. Felülemelkedni bosszúságokra okot adó helyzeteken, szelídséggel viselni mások arroganciáját, s imádkozni értük, ott és rögtön abban a pillanatban, amikor kellemetlenség ér minket. Bárhol járok is, tapasztalom az élet fonákját: tolokocsiban ülő szomorú arcú embereket, üres tekintetű „kigyúrt testű” izomfelépítményeket – imádkozom, könnyörgöm értük... Az eredményt nem látom, de tudom, hogy imádságceppjeim ott vannak az Isten elé vitt fohászok óceánjában.

Imádkozzunk!

URam! Köszönöm, hogy megóvsz mindentől. Add, hogy amit ajándékba kaptam Tőled (testemet) én is vigyázzak rá, s törvényeidet megtartva Neked szolgáljak! Ámen

Advent

Örvendetes idők! tél
hidegén fészlő reménynek szép idei:
remélve jó és víg az ember
s áldott, bús, kényes
akaratot vigyáz.

Új naptárt

írjatok neki!...hamis papoktól félve
álmából... ha rá
rettentő múlandóság
támadt; Krisztusért halál, kín
szaggatná szét, s fűrkész
szemmel űr hideg szele vágna
tárt melle barlangján át -,
ó lélek az Isten szerelmét,
adventidőn új harc új kegyelmét:
csírázó magvát magyar
földednek új szavát áldd!
Szellem-birodalmadra ébredj
- néped

ha ellenérdek sorra gyalázná -
Magyar Honban szent Karácsony
táján

Isten megtartó hatalmára
szerelemmel ébreszt
Szív és Lélek!
- Áradjon világra
kinnal szült Szereteted
Krisztusi Fénye,
- örvendj,
ó magyar!

H. T. K.